

a q u a

Interno glasilo JKP „Vodovod i Kanalizacija“ Subotica

Broj 66 - decembar 2011.

Redakcija:

Sabo H. Rozalija, Vučetić Dragan,
Nađ Abonji Marija, Vasiljev Dušan,
Sudarević Josip, Nemet Janoš

Glavni odg. urednik: Doroslovački Petar

Tehničko uređenje: Varga Žolt

Fotografije: Sobonja Mihalj

Tiraž: 150 primeraka

49 ... 50 ... „POVRATAK U BUDUĆNOST !“

Uoči proleća, sredinom meseca marta 2012. godine, Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Subotica obeležava pola veka svog postojanja i rada.

Subotica je samo jedan od mnogih gradova u Vojvodini i Srbiji, u kojem će se ovakav jubilej obeležiti, jer se period osnivanja ovakvih preduzeća, kojima je poverena uloga organizovanog i javnog vodosnabdevanja, podudara.

Ono što Suboticu razlikuje od drugih gradova u našem okruženju su začeci organizovanog vodosnabdevanja koji sežu 130 godina unazad i koji nas podsećaju na bušenje i opremanje prvog javnog bunara ispred Franjevačke crkve, snabdevanje građana vodom putem vodonoša i na izgradnju prvog mikro vodovoda na prostoru između Željezničke stanice i centra Grada.

Naša posebnost je i u tome što se Subotica i Subotičani snabdevaju vodom iz dubinskih bunara do skoro 200 metara i taj resurs se stvara putovanjem kapi vode sa izvora Alpa i Karpata 4 do 6 hiljada godina.

Taj, tako dragoceni resurs, ograničen je i njegov statički nivo opada iz godine u godinu.

Posebnu pažnju obraćamo na edukaciju i stvaranje odgovornih potrošača, na podizanju njihove svesti i savesti o značaju vode i ograničenom resursu, kojeg treba štedeti i racionalno koristiti.

Taj rad, prvenstveno je usmeren na najmlađe naše potrošače i on se realizuje kroz jedan ekološki i edukativan projekat brige o vodi, simbolično nazvan „Aquarius – Vodonoša Grada“.

Zahvaljujemo se deci, roditeljima, nastavnicima i direktorkama OŠ „Jovan Mikić“ i „Majšanski put“ što su na jedan originalni način – formiranjem jubilarne godišnjice „50“ na „Sunčanom satu“ u centru grada – najavili ovaj značajan događaj.

Snežana Pejić, dipl.inž.građ., direktor

MI PROJEKTUJEMO ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH NA ZADOVOLJSTVO NAŠIH POTROŠAČA !

Kraj godine u jednom javnom preduzeću, kao što je i naše, predstavlja priliku u kojoj „podvlačeci crtu“, sagledavamo kako smo ostvarili postavljene ciljeve, zadatke i planove. Priroda privrednog organizovanja delatnosti i usluga, usmerene na zadovoljstvo potrošača, obavezuje nas da, upravo njima, putem javnog izveštaja o tome „podnesemo račune“. Pored obaveze, ja imam i to zadovoljstvo što mogu javnosti i korisnicima usluga, predstaviti i značajne REZULTATE rada menadžmenta, struke i zaposlenih, a što sve čini jednu celinu – JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica, za proteklu, 2011. godinu.

Ostvarivanje ciljeva, zadataka i planova u jednom ovako velikom, skupocenom i složenom tehničko – tehnološkom sistemu zavisi naročito od stručnosti, zalaganja, ali i od stvaranja i negovanja odnosa saradnje i poverenja. Prvenstveno, unutar preduzeća sa strukom i zaposlenima, pa potom sa osnivačem - Gradom, Pokrajinom i Republikom, pa sve do oko 50 hiljada domaćinstava, privrednih subjekata i ustanova – naših potrošača.

Posebno bih istakla potrebu i naše zalaganje da stalno unapređujemo, inače tradicionalno kvalitetne odnose s medijima, jer su oni ti koji predstavljaju sponu između nas, javnosti i potrošača.

Nalazimo se u preduzeću koje je svoja saznanja, iskustva, svakodnevan uspešan rad i razvoj gradilo i prenosilo godinama sa jedne na drugu generaciju zaposlenih. Zahvaljujući tome, mi danas raspoložemo veoma objektivnim kriterijumima, a što ćete videti iz mog daljeg izlaganja, na osnovu kojih možemo uspešno meriti doprinos svakog zaposlenog i preduzeća u celini na ostvarivanju njegove misije, vizije, strateških i godišnjih planova razvoja i poslovanja, a sve u cilju zadovoljenja očekivanja i potreba naših korisnika.

Primena takvih normi i standarda, koje su usmerene na zadovoljstvo potrošača kvalitetom naših usluga, ukazuju na posvećenost zaposlenih svom poslu, na njihovo stalno usavršavanje i poštovanje strogih pravila poslovanja u jednom javnom i odgovornom preduzeću kakvo je naše. U strogim zakonskim i materijalno ograničenim mogućnostima nije moguće tu posvećenost adekvatno nagraditi. Naši potrošači sud o radu preduzeća donose najviše na osnovu neprekidnosti i kvaliteta usluga koje im pružamo i prilikom evidentiranja, obračuna i naplate potrošnje vode. Iza svega toga, krije se predan rad 231 zaposlenih, u smenama, svakog dana, vikendima i praznicima i u svim vremenskim uslovima.

Ta predanost nije svojstvena samo našem, nego i drugim „Vodovodima“ u Srbiji. Bez obzira ko je i kada počeo da radi u jednom ovakvom sistemu i ko je prihvatio deo sopstvene odgovornosti za uredno i kvalitetno obavljanje svakodnevnih poslova, ima egzistencijalnu sigurnost i zadovoljstvo što radi u jednom ovakvom kolektivu. Vodovodari često kažu da rade „U PREDUZEĆU ZA CEO SVOJ ŽIVOT !“

Koliko smo uspeali da projektujemo to zadovoljstvo na zadovoljstvo naših potrošača ?! To ćemo moći oceniti iz izveštaja o funkcionisanju JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica i realizaciji najvažnijih projekata i aktivnosti za ovu godinu i najvažnijim aktivnostima za 2012. godinu, koji se ovim putem predstavlja zaposlenima, javnosti i našim korisnicima usluga.

SVAKODNEVNE OBAVEZE I ODGOVORNOSTI I FUNKCIONISANJE JKP „VODOVOD I KANALIZACIJA“ SUBOTICA

Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Subotica, u skladu sa zakonom i propisima, ima obavezu i odgovornost da kontinuirano vrši snabdevanje svojih potrošača vodom za piće, u odgovarajućim količinama i pod odgovarajućim pritiskom. Takođe, i da vrši kanalisanje i prečišćavanje otpadnih i upotrebljenih voda, radi zaštite životne sredine, recipijenta jezera Palić.

JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica upravlja jednim od najvećih ovakvih sistema u Srbiji, koji je vrlo tehnički i tehnološki složen i skupocen, kojeg opslužuje 231 zaposlenih, od kojih je oko 20 % visokostručnog obrazovnog profila.

Radi ilustracije:

Vodosnabdevanje se za oko 50.000 domaćinstava, privrednih subjekata i ustanova odvija putem 5 gradskih i 14 prigradskih izvorišta na 35.270 priključaka. Ovaj sistem raspolaze sa 61 dubinskim bunarom koji crpe sirovu vodu iz podzemnih slojeva sa dubina od 180 do 200 metara.

Ono što je još uvek u ovoj delatnosti u Srbiji specifičnost ili retkost, sirova voda se za oko 80 % potrošača tehnološkim postupkom tretira, tj. otklanjaju se štetni sastojci – gvožđe, amonijak i arsen – do nivoa kvaliteta prema domaćim i svetskim standardima. Do potrošača voda se distribuira magistralnim i sekundarnim vodovima ukupne dužine od oko 520 km. Prosečan broj priključaka u odnosu na ukupnu dužinu vodovodne mreže je 68/1 km', što ukazuje na prosečan nivo racionalnog korišćenja mreže u odnosu na druge gradove u Srbiji. Imajući u vidu konfiguraciju grada i građevinskog zemljišta, karakteristika je razudenost mreže u perifernim gradskim MZ i većem broju prigradskih naselja. Zbog manjeg broja priključaka, realizuju se intenzivne aktivnosti na podsticaju većeg stepena priključenja domaćinstava.

Kanalisanje za oko 25.000 domaćinstava, privrednih subjekata i ustanova odvija se putem 260 km duge kolektorske i sekundarne kanalizacione mreže. Takođe, i **prečišćavanje** otpadnih voda, koje vršimo putem gradskog Prečišćavača, za ove sisteme u Srbiji predstavlja retkost i predstavlja odgovoran odnos našeg grada i građana prema višem kvalitetu življenja i zaštiti životne sredine. Kapaciteti prečišćavača od 36.000 kubika prečišćene vode u bezkišnim, odnosno 72.000 u kišnim danima, omogućuju da se ova delatnost odvija bez problema, a nivo prečišćene vode i dozvoljenih koncentracija štetnih sastojaka ukazuje na kvalitet i ove usluge, u skladu sa domaćim i međunarodnim standardima.

OCENA FUNKCIONISANJA DELATNOSTI ZA 2011. GODINU

Ocenjujući funkcionisanje Preduzeća i osnovne delatnosti koja nam je poverena na upravljanje visokokvalitetnim sa ciljem zadovoljstva krajnjih korisnika nivoom usluga koje im pružamo, ukazala bih na činjenice, koje tu ocenu potkrepljuju:

Prekidi u vršenju usluga – interventnost službi

- Tokom ove godine nije došlo ni do jednog dužeg prekida u vršenju usluga vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda
- U 95 % slučajeva na poziv građana, interventne službe su reagovala u vremenu do 6 časova, a samo u 5 % slučajeva vreme intervencije je bilo do 24 časa.

Rbr	Vreme otklanjanja – intervencije	Ukupno informacija	Broj intervenc.	% u odnosu na ukupno
1	Do 1 časa	1744	582	33
2	Do 2 časa		461	27
3	Do 6 časova		608	35
4	Do 24 časa		93	5
5	UKUPNO		1744	100 %

Najčešći sadržaj informacija koje zahtevaju određenu intervenciju:

Proizvodnja vode-vodozahvatni objekti: predviđeni i nepredviđeni ispadi iz sistema snabdevanja izvorišta električnom energijom

Distribucija pijaće vode: curenje vode kod vodomera i na ulici, neispravni ventili, prekinut ulični vod ili priključak usled radova na drugoj infrastrukturi, curi voda iz hidranta

Laboratorija za kontrolu kvaliteta pijaće vode: žuta, ustajala voda – ispiranje vodovodne mreže

Odvođenje otpadnih voda: zapušenje kanalizacije, oštećen ili nestao šaht poklopac, propalo ili ulegnuto zemljište

Prečišćavanje otpadnih voda: nije bilo prekida u radu tokom ove godine.

Reklamacije – žalbe korisnika usluga

Od početka 2011. godine JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica je značajnu pažnju posvetilo uvođenju procesa evidentiranja i analiza reklamacija i žalbi, merenju zadovoljstva i unapređenja odnosa sa korisnicima usluga.

- Na obim i kvalitet usluga našeg Preduzeća zvanično je upućeno 1.739 žalbi ili reklamacija, što iznosi 3,5 % u odnosu na ukupan broj naših potrošača.
- **Najčešći uzroci žalbi – reklamacija potrošača:**

Rbr	Uzrok žalbe - reklamacije	Broj	% od ukup.
1	Ispravka očitnog stanja vodomera	400	23 %
2	Kvarovi na internim instalacijama	52	3 %
3	Greške iz prethodne godine	35	2 %
4	Ispravka podataka u evidenciji	1009	58 %
5	Ostalo	243	14 %
6	UKUPNO	1739	100 %

- Internom kontrolom koja je nezavisna od službi koje mogu prouzrokovati žalbu – reklamaciju, utvrđeno je da je svega 229 od ukupnog broja – **opravdano**, usled grešaka ljudskog faktora. U odnosu na ukupan broj korisnika to je 0,5 %, odnosno u odnosu na ukupan broj priključaka na vodovodnu mrežu – to je 0,7 %.
- Upoređujući ove podatke sa stepenom naplate iskorišćenih usluga (preko 90 %), može se zaključiti da je, takođe, visoki stepen zadovoljstva korisnika obimom i kvalitetom usluga koje im pruža JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica.

Stepen naplate – likvidnost preduzeća i ispunjavanje finansijskih obaveza

- Ekonomsko – finansijski uslovi poslovanja i funkcionisanja Preduzeća predstavljaju posebnu, širu temu. Ipak, želim samo da napomenem da visok stepen naplate usluga, preko 90 %, obezbeđuje stabilnu likvidnost preduzeća, ispunjavanje obaveza prema dobavljačima u zakonskom roku, isplate zarada i drugih primanja zaposlenima u skladu sa zakonima i propisima koji uređuju ovu oblast, redovno održavanje sistema, a što, takođe utiče na ovakvu, pozitivnu ocenu funkcionisanja Preduzeća
- Posebno želim da naglasim, da JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica izdvaja značajna sredstva za uredno izmirenje ugovornih obaveza za izgradnju novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda grada Subotice, što značajno utiče na investicioni potencijal preduzeća. Pa ipak, naše Preduzeće je i ovoj godini, uz pomoć Grada, Pokrajinskog fonda za kapitalna ulaganja, Pokrajinskog Sekretarijata za poljoprivredu i vodoprivredu, kao i sredstvima donacija finansiralo izradu projektno – tehničke dokumentacije i učestvovalo u realizaciji planiranih kapitalnih i sekundarnih infrastrukturnih investicija, o čemu će kasnije biti više reči.

Visoki stepen naplate usluga - likvidno preduzeće !

Strateški pravci razvoja osnovne delatnosti

MI NEMAMO PRAVO DA BUDEMO PROSEČNI !

U prethodnom delu mog izlaganja, što ste mogli uočiti, istakla sam veliki doprinos zaposlenih svakodnevnom i pouzdanom funkcionisanju preduzeća u pružanju usluga iz osnovne delatnosti, na zadovoljstvo potrošača.

U ovom delu izlaganja, koji se odnosi na strateške pravce razvoja osnovne delatnosti, koja nam je poverena na upravljanje i razvoj, želim prvenstveno da ukažem na veliki doprinos struke našeg preduzeća dugoročnijem «trasiranju» tih pravaca.

Široj javnosti i našim korisnicima usluga, verovatno, nije poznato da se period stvaranja i sazrevanja jednog stručnjaka u ovako složenom sistemu u potpunosti podudara sa dužinom perioda urbanog gradskog planiranja razvoja koji iznosi ni manje – ni više, 20 godina.

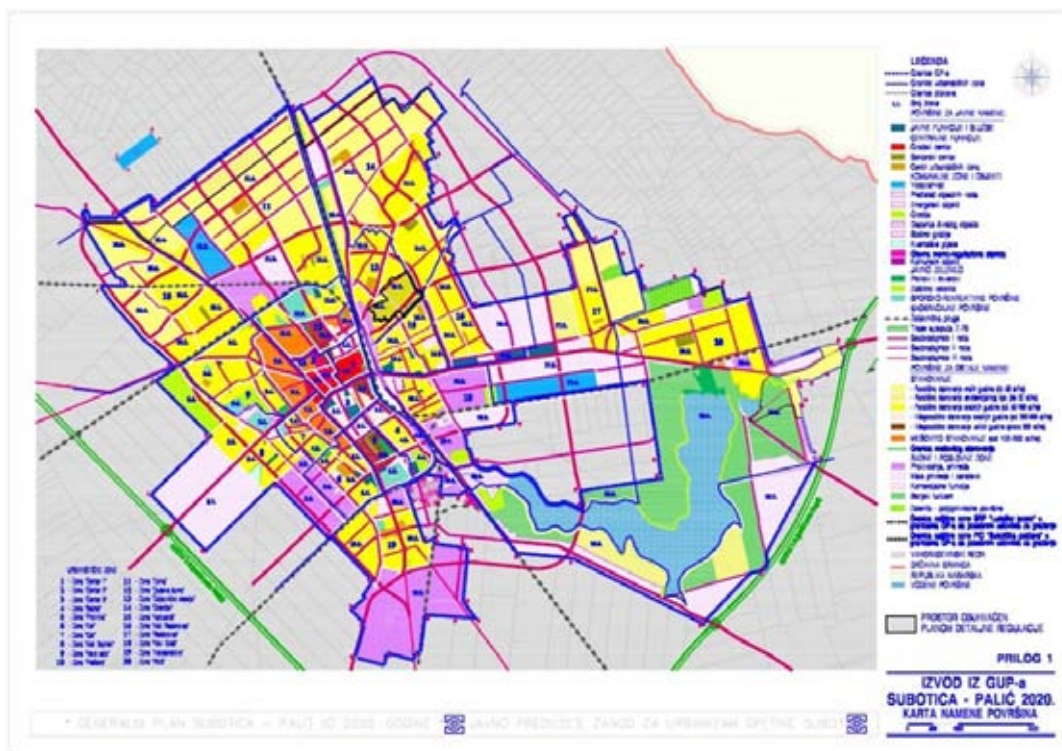
Znanje, prenošeno sa generacije na generaciju inženjera, tehnologa, biologa, pravnika, ekonomista, menadžera ... usavršava se konceptom «OTVORENOG VODOVODA», koji podrazumeva njihovo informisanje o novim i modernim tehnologijama, razmenu saznanja i praksi između preduzeća iste delatnosti u domaćem i međunarodnom okruženju i neprekidnu i veoma kvalitetnu saradnju sa naučnim i obrazovnim ustanovama.

Zato sam, nekoliko puta do sada, isticala da menadžment i struka našeg preduzeća «U KORAK» prate razvojne urbanističke i socijalno – ekonomske potrebe Grada.

Aktuelnim Generalnim, urbanističkim planom razvoja Grada, značajno su proširene građevinske zone koje se odnose na rezervaciju prostora za individualno i kolektivno stanovanje, pa time i uslužne potrebe građana. Takođe, definisane su i privredne zone (PTP) koje doprinose ulaganju i oplodavanju domaćeg i stranog kapitala u Subotici, pa time i poboljšanju socijalno – ekonomskih uslova življenja građana Subotice, koji se ogledaju najviše u novim zapošljavanjima.

Ceneći sve ovo što sam rekla, želim da ukažem na osnovne strateške pravce razvoja do 2026. godine u delatnostima vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih i atmosferskih voda koje je postavila, kao njihove «temelje», razvoja naša struka.

Iz tih pravaca, do 2026. godine, mogu se uočiti odstupanja i «koraci unapred» u odnosu na dosadašnje faze urbanističkog razvoja Grada:

Generalnim planom razvoja Grada do 2026. značajno proširene građevinske zone

Vodonsabdevanje

- 90 % pokrivanja svih površina koje po urbanističkim rešenjima imaju odgovarajuću namenu
- kompletiranje osnovne magistralne mreže koja sa dva centralna vodozahvatna kompleksa: Vodozahvat I i II, distribuira pijaću vodu, evropski standardnog kvaliteta, do glavnih centara potrošnje pod adekvatnim pritiskom
- zamena dotrajale i neadekvatne distributivne mreže, kao generatora gubitaka u isporuci proizvedene i potrošene vode.

U skladu sa Generalnim planom razvoja i proširenim granicama građevinske namene, distributivnu mrežu je potrebno proširivati na severnu, zapadnu i južnu stranu grada, zajedno sa neseljima Radanovac, Palić i Kelebija.

Studije tehno – ekonomske opravdanosti, koje je sačinila naša struka, ukazuju da je sa sa koncepcije disperznih, racepkanih objekata i mreža vodonsabdevanja, u tom smislu, potrebno preći na rekonstrukciju, povezivanje i izgradnju novih magistralnih cevovoda i izgradnju još jednog centralnog vodozahvatnog kompleksa, pored Vodozahvata I (povezivanje istočnog i zapadnog kraka, centralni magistralni vod i Vodozahvat II).

Pored svega ovoga, kao jako bitno, definisani su pravci razvoja u pogledu merenja i štednje potrošnje vode koji se odnose na identifikaciju tehno – ekonomskih gubitaka vode između proizvodnje i njene potrošnje (sa gubicima od oko 20 % između proizvedne i obračunate vode, nalazimo se u proseku tranzicionih zemalja EU). Takođe, jedan od osnovnih zahteva u ovom pogledu je usavršavanje merno – regulacione tehnike, kao i upravljanja ovom tehnikom uz savremenu informatičku podršku.

Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda

Izgradnjom i rekonstrukcijom UPOV rešen je osnovni uslov razvoja Grada po pitanju kapaciteta, kvaliteta prečišćene vode i zaštite recipijenta – jezera Palić, kao i uslov za dalji razvoj kolektorske i sekundarne kanalizacione mreže do nivoa sa sadašnjih 50 – na 70 % posto do kraja 2026. godine.

Izgradnjom kolektora II biće, prioritetno, rasterećen kolektor III, u periodima velikih i dugotrajnih padavina, kada dolazi do plavljenja, začepljenja i remećanja saobraćaja na nivou Grada. Ovaj kolektor omogućuje i nova priključivanja građana, naročito iz MZ Pešćara i Novo Selo.

Nastavkom izgradnje kolektora VII biće rešen problem odvođenja otpadnih i atmosferskih voda iz MZ Mali Radanovac, Željezničko naselje i dela Dudove šume. Takođe, izgradnja ovog kolektora omogućuje i nastavak izgradnje Kolektora V, prema MZ Makova sedmica i proširenje sekundarne kanalizacione mreže i priključenja domaćinstava.

Završetkom izgradnje ovog kolektora, biće omogućeno povezivanje kolektorskog sistema između Subotice i Palića.

Intenzivno se radi, tragajući za izvorima finansiranja i na rešavanju kanalisanja i prečišćavanja prigradskih naselja na regionalnom principu, a među prioritetnima je Bajmok (Mišićevo) i Čantavir sa Višnjevcom, Dušanovom, Novim i Starim Žednikom.

Zajedničko za razvoj osnovne delatnosti je uvođenje i primena međunarodnih ISO standarda u oba najznačajnija procesa rada – vodonsabdevanju i odvođenju i prečišćavanju otpadnih voda. Primena, kontrola i potvrđivanje ovih standarda je značajna zbog toga što naši potrošači ne postoje zbog nas, nego je to obrnuto. U obimu i kvalitetu usluga koje im pružamo MI NEMAMO VIŠE PRAVA NA PROSEK, mi u svemu tome treba da pokažemo IZVRSNOST !

*Merenje i štednja vode -
strateški pravac razvoja*

REALIZACIJA KAPITALNIH INVESTICIJA U 2011. GODINI

- Izgrađen je **magistralni vodovod – povež Subotica – Palić**, u II faze: **I faza: Segedinski put. II faza: Horgoški put. Radovi su započeti** krajem 2010. godine, a završeni početkom 2011. godine. **Izgrađeno je** 3.000 metara duge magistralne mreže, čime je povezano vodosnabdevanje grada sa Palićem, te obezbeđeni adekvatni pritisci i kvalitet vode, kao i racionalnije upravljanje resursima pijaće vode. **Vrednost radova** je bila 431.531 Euro. Putem donacije u cevnom materijalu od strane Slovačke vlade obezbeđeno je 160.000 Eura (37%), dok je preostali iznos od 63 % sredstava obezbedio Fond za kapitalna ulaganja APV.
- Izgrađen je **Zapadni magistralni vodovod**, kojim su obezbeđene dovoljne količine, pritisci i kvalitetna pijaća voda koja se prerađuje u Fabrici vode za 4 mesne zajednice: Peščara, Novo Selo, Mali Bajmok i Gat, omogućeno je kvalitetno vodosnabdevanje PTP Mali Bajmok, a takođe su stvoreni uslovi za početak izgradnje magistralnog vodovoda Subotica – Ljutovo – Tavankut. **Radovi su započeti** u februaru, a okončani 08. jula 2011. godine. **Izgrađeno je** 4 km magistralnog voda, a paralelno je postavljeno 3 km sekundarnih vodova. **Vrednost radova** je bila 55,5 miliona dinara, a sva sredstva je obezbedio Fond za kapitalna ulaganja APV.

Na osnovu pripremljene projektno – tehničke dokumentacije, u saradnji sa Gradom, intenzivno se radi na pronalaženju i obezbeđenju najpovoljnijih uslova za realizaciju **nastavka izgradnje Kolektora VII i izgradnju Kolektora II**, kao i **drugog centralnog vodozahvatnog kompleksa – Vodozahvata II**.

Otvaranje zapadnog magistralnog voda - PTP Mali Bajmok, Jula 2012.

REALIZACIJA SEKUNDARNIH INVESTICIJA U 2011. GODINI

I pored hroničnog nedostatka sredstava u današnjim uslovima, JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica uz veliku pomoć i napore rukovodstva Grada traga i iznalaže sredstva za realizaciju sekundarnih investicija u onim mesnim zajednicama i ulicama gde za to postoje tehnički uslovi i potrebna projektno – tehnička dokumentacija i građevinske i lokacijske dozvole.

Mesna zajednica „Željezničko naselje“

03. novembra 2011. godine započela je izgradnja kanalizacione mreže u ukupnoj dužini od 1300 m' u jednoj od najugroženijih MZ „Željezničko naselje“ u sledećim ulicama: Antuna Vrančića, Ernea Kiša, Alberta Sent Đerdija, Arpadovoj, Novoj, Timočkoj i Učiteljskoj.

Vrednost ove investicije je 6.530.000 dinara. Grad je obezbedio sredstva za izvođenje radova u visini od 3.800.000 dinara, dok je JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica izdvojio 600.000 dinara za projektovanje i 2.130.000 dinara za izvođenje radova.

Radovi su, zbog relativno povoljnih vremenskih prilika okončani, očekuje se tehnički prijem i izdejstvovanje upotrebne dozvole za ovu investiciju.

Realizacijom ove investicije rešena je problematika visokih podzemnih voda, plavljenja podrumskih prostorija, podrivanje temelja kuća, zasićenost septičkih rupa, plavljenja i prohodnosti ulica i odvođenja otpadnih i atmosferskih voda za oko 80 domaćinstava, odnosno oko 250 stanovnika ovih ulica.

Mesna zajednica „Peščara“

U jednoj od, verovatno najmanjih ulica Subotice, na periferiji grada, Luja Armstronga, u MZ Peščara, izgrađeno je 130 metara duge vodovodne mreže, od kvalitetnog materijala – polietilena, prečnika 110 mm, čime je rešen problem 10 domaćinstava. Predstoji tehnički pregled, dovođenje mreže u sanitarno – higijensku ispravnost i izdejstvovanje upotrebne dozvole za ovu investiciju.

Celokupna vrednost ove investicije iznosi je oko 650.000 dinara i ta sredstva je obezbedilo JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica.

Mesna zajednica „Kertvaroš“

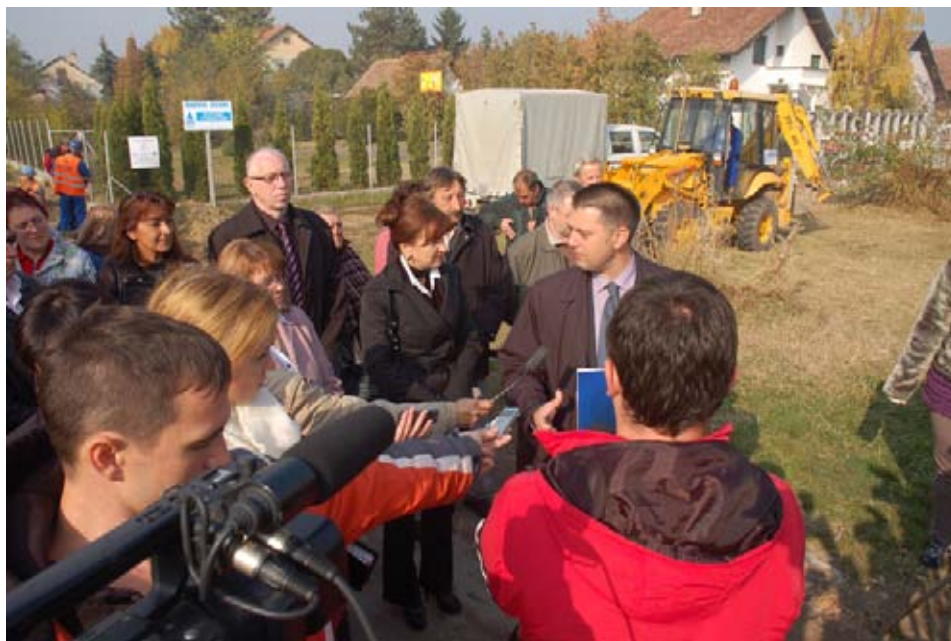
Poznato je da je za razvoj kanalizacione mreže našeg Grada osnovni preduslov bio gradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, što je ove godine i realizovano, a zatim i gradnja kolektora. Letos je, prilikom saobraćajnog uređenja ovog dela MZ, izgrađen deo kolektora VII, koji je omogućio da završimo sa radovima na izgradnji sekundarne kanalizacione mreže i to u 3 ulice: Gutenbergovoj, Heroja Pinkija i Zoltana Kodolja, kao i delu puta Partizanskih baza (20 metara). Ukupna dužina ove mreže je oko 600 metara. Cevi su PVC, prečnika 315, 400 i 500 mm. Vrednost ove investicije je bila oko 6 miliona dinara. Sredstva su obezbeđena zajednički od strane JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica i od strane Grada.

Predstoji, kao što sam rekla i za prethodne sekundarne investicije u MZ Željezničko naselje i Peščara, postupak tehničkog prijema i izdejstvovanje upotrebne dozvole za ovu investiciju.

Očekujem da ćemo u narednoj godini završiti u potpunosti kolektor VII, tj. u njegovoj celokupnoj dužini od 1,3 km. On će onda omogućiti rešavanje odvođenja otpadnih voda i u susednim MZ, Mali Radanovac i Željezničko naselje.

Rekapitulacija realizovanih kapitalnih i sekundarnih investicija u 2011. godini

- *Izgrađeno je oko 10 km vodovodne magistralne i sekundarne mreže, u ukupnoj vrednosti od oko 99,5 miliona dinara. Fond za kapitalna ulaganja AP Vojvodine obezbedio je oko 83 % od ukupno potrebnih sredstava za realizaciju ovih investicija.*
- *Izgrađeno je oko 4 km sekundarne kanalizacione mreže, u ukupnoj vrednosti od oko 12,5 miliona dinara. JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica obezbedio je oko 70 % sopstvenih sredstava, dok je Grad obezbedio 30 % sredstava, potrebnih za realizaciju ovih investicija.*

Izgradnja ulične kanalizacije u MZ Željezničko naselje

IZGRADNJA POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA GRADA SUBOTICE

Ideja izgradnje novog Postrojenja nastala je 2001. godine, kada je ponovo došlo do izuzetno teške ekološke situacije na jezeru Palić. Skupština opštine je na svojoj sednici od 28. novembra 2001. godine odlučila da se pristupi pokretanju novog projekta: Sanacija i proširenje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda grada Subotice.

Struka i odbornici su se prilikom donošenja jedne ovako značajne odluke vodili veoma bitnim ciljevima koji se odnose na usklađeni, ravnomerni i održivi razvoj grada Subotice i Palića.

Pošto su ove činjenice poznate subotičkoj javnosti i o njima sam više puta tokom ove godine govorila, podsetiću samo na osnovne ciljeve izgradnje ovog Postrojenja:

- Novom tehnologijom, pored mehaničkog i biološkog, obezbeđen je i treći stepen prečišćavanja otpadnih voda (smanjenje azota i fosfora), u skladu sa domaćim i propisima EU čime se značajno podiže stepen zaštite životne sredine i turističke vrednosti jezera Palić
- Tretmanom mulja, koji se pojavljuje u procesu prečišćavanja otpadnih voda, takođe se štiti životna sredina, ali i omogućava dobijanje bio gasa kao alternativnog izvora električne i toplotne energije za sopstvene potrebe Postrojenja.
- Povećanje kapaciteta Postrojenja na 36.000 u beskišnim, odnosno na 72.000 m³/dan u kišnim danima i
- Rekonstrukcija i proširenje kolektorske i sekundarne kanalizacione mreže i povećanje stepena priključenja stanovništva.

U ovom izveštaju podsetiću Vas na najznačajnije aktivnosti na izgradnji Postrojenja, sa akcentom na 2011. godinu:

Linija vode

- Ugovor o kreditu između (tada) Opštine Subotica i EBRD u iznosu od 9 miliona eura potpisan je 17. decembra 2004. godine;
- Projektnim ugovorom između JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica i EBRD, potpisanim istog dana, definisani su uslovi postavljanja, izvršenja projekta, finansiranje i operativne obaveze, kao i to da je projektni entitet naše preduzeće koje preuzima obaveze utvrđene kreditnim ugovorom.

Ugovor o kreditu ima 3 aneksa koja se odnose na povećanje vrednosti projekta, tako da je sa početnih 14,95 miliona Eura povećan na konačnih 18.120.159 Eura. Aneksi 4 i 5 se odnose na produženje roka završetka gradnje linije vode sa 10.11.2008. na 31. oktobar 2009., a zatim na 31. januar 2010. godine.

- Dana 30. oktobra 2006. godine potpisan je Ugovor za izgradnju linije vode sa holandskim izvođačem DHV Water, koji je stupio na snagu 10. novembra 2006. godine. Pripremni radovi su započeti 05. jula 2007. godine, a građevinski radovi 20. septembra 2007. godine.

Ovaj projekat je praćen donacijom holandske vlade za poslove nadzora u visini od 0,6 miliona Eura, donacijom EAR i MIASP za institucionalnu podršku projektu, u visini od 0,2 miliona Eura, donacijom Vlade Holandije u vidu tehničke pomoći u visini od 150.000 Eura (konsultant Haskoning – Holandija) i konačno, donacijom Evropske agencije za rekonstrukciju za izgradnju linije mulja u visini od 4.720.168,55 Eura.

Linija mulja

- Ugovor o izgradnji linije mulja koji je stupio na snagu 05. aprila 2007. godine potpisan je, takode, sa DHV Water kao najpovoljnijim ponuđačem, tako da su ovi radovi započeti 01. februara 2008. godine. Rok završetka po ugovoru je bio 05.09.2008., a onda je ankesom produženo za 6 meseci, tj. do 05.03.2009. godine.
- Nadzor nad izvođenjem radova vršio je IRD Engineering, na osnovu ugovora o konsultantskim uslugama sklopljenog 06.12.2006. godine, na osnovu kog je definisana donacija holandske vlade za ove usluge u iznosu od 599.990 Eura i dela koji se finansira sredstvima Grada Subotice u iznosu od 161.770 Eura. Ovaj ugovor ima 9 aneksa, počev od 2007. godine do 08. decembra 2011. godine, tako da je konačan iznos donacije za nadzor 1.123.260 Eura.

Na liniji vode je 22. decembra 2009. godine izdat TOC (Potvrda o preuzimanju linije vode) od strane Inženjera (Engineering) sa podužom listom radova koje treba izvršiti, otkloniti nedostatke i sl. na 18 strana. Od tada teče tzv. DNP – period otklanjanja nedostataka koji bi trebao da traje 1 godinu, ali on još uvek nije okončan, tj. još uvek nije izdat PC sertifikat.

Na liniji mulja 10. avgusta 2010. godine izdat je TOC sa listom radova koje treba izvršiti, popraviti i sl. na 12 strana. Takođe, ni na liniji mulja nije izdat PC sertifikat.

Projekti izvedenog stanja na liniji vode (WL) su dobijeni od strane izvođača radova tek krajem aprila ove godine, a za liniju mulja (SL) početkom juna 2011. godine, a ne u vreme izdavanja TOC-a što je bila obaveza po ugovoru.

Zbog ovoga je tehnički prijem započet tek 15. juna 2011. godine, kada je Pokrajinski Sekretarijat za arhitekturu, urbanizam i graditeljstvo oformio komisiju za tehnički pregled objekta. Komisija je završila svoj rad i predala izveštaj početkom septembra ove godine.

Ovom prilikom navodim samo one, najznačajnije primedbe i probleme koji su obuhvaćeni ovim Izveštajem:

- pojava naprslina tokom izvođenja radova (digestori)
- pomeranje rokova za završetak projekta
- izdavanje TOC bez projekata izvedenog objekta
- zakasneli tehnički prijem
- nerazumevanje izvođača oko učešća u tehničkom prijemu
- obračunati penali za kašnjenje
- otklanjanje nedostataka za izdavanje PC sertifikata i po primedbama komisije za tehnički pregled.

REALIZACIJA PROJEKATA ODRŽIVOG RAZVOJA U 2011. GODINI

U skladu sa osnovnom delatnošću našeg preduzeća, usredsređeni smo na kvalitet naših usluga prema potrošačima, što podrazumeva stalni rad na tehnološkom razvoju. To znači da je naša obaveza da pratimo nove tehnologije, a naročito one „čiste“ ... „zdrave“, uvažavajući naravno i ekonomske parametre. Primena ovih tehnologija daje doprinos održivom razvoju i zdravlju svih nas, a time donosi i određene uštede koje grade cenu vode.

Pilot projekat za preradu sirove vode po ADART tehnologiji

Prošle godine, u novembru mesecu, započeli smo sa pilot projektom za preradu sirove vode u pijaću vodu, tzv. ADART tehnologijom koja prerađuje sirovu vodu na biološki način, bez upotrebe hemikalija. Reč je o uklanjanju arsena, gvožđa i amonijaka u postupku adsorpcije na specijalnim regenerativnim filterskim ispunama.

U najkraćem, o tehnološkom postupku:

Proces uklanjanja gvožđa, amonijaka i arsena se odvija na filtrima koji su pod pritiskom sirove vode.

U prvom koraku sirova voda se u aeriše vazduhom u cilju oksidacije amonijaka i gvožđa, a zatim se u prvom biološkom filteru uklanjaju ovi štetni sastojci iz sirove vode.

U drugom koraku se uklanja arsen pomoću dva filtera, a radi sigurnosti, takva voda se propušta i kroz treći filter.

Tako, bez upotrebe hemikalija, dobijamo pitku vodu, u kojoj su koncentracije štetnih sastojaka značajno ispod maksimalno dozvoljenih prema Pravilniku Ministarstva zdravlja Republike Srbije i prema direktivama EU o kvalitetu pitke vode.

Ovi rezultati dobijeni su na osnovu uporednih analiza kvaliteta prečišćene sirove vode, vršenih u našoj laboratoriji, laboratoriji Zavoda za zaštitu zdravlja i nacionalnoj, holandskoj laboratoriji za ispitivanje kvaliteta pitke vode.

Posle godinu dana rada dokazana je visoka efikasnost ove tehnologije, pa ćemo se u narednom periodu pozabaviti i njenim finansijskim efektima u čemu će nam opet pomoći naši holandski prijatelji iz „VITENS“ VODOVODA – najvećeg vodovoda u Holandiji.

Ovim tretmanom sirove vode kao nus – proizvod, javlja se otpadni mulj koji u sebi sadrži gvožđe, a arsen ostaje vezan za filtersku ispunu i postaje inertan, što znači da se može odlagati slobodno - bez posledica na deponiju.

Sobzirom da granulat ispunne sadrži gvožđe, sada sa našim stručnim timom, ispitujemo mogućnost primene u tretmanu prečišćavanja otpadnih voda, tj ispitujemo mogućnosti da posluži za vezivanje fosfora, čime bi se automatski smanjila količina azota u otpadnoj vodi i što bi nam donelo značajne uštede u radu UPOV-a.

Zbog ovih prednosti koje sam navela, ovaj pilot projekat ima sve šanse da preraste u primenljiv proces i ja se nadam da ćemo uskoro instalirati jedno veće pilot postrojenje, u jednom od naših prigradskih naselja, i ukoliko i njegov rad bude ovako pozitivan, ostavićemo ga kao stalno postrojenje za preradu vode.

Ovaj projekat je realizovan u okviru međunarodnog projekta „EUREKA“ pod pokroviteljstvom UNESKO – IHE Instituta za edukaciju o vodi.

Partneri u ovom istraživačkom projektu su:

- „VITENS“ – najveći holandski vodovod
- Tu DELFT – Tehnički univerzitet u Holandiji
- ROJAL HASKONING – vodeća konsultantska kuća iz Holandije
- Zavod za vodoprivredu Subotica i
- JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica.

Pilot projekat za kompostiranje mulja

Pilot projekat kojeg je JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica započelo 10. marta 2011. godine, a realizovalo tokom meseca jula ove godine, u saradnji sa mađarskom firmom „AGRO-GEO“ iz Kečkemeta, imao je za cilj da se analizom rezultata prilikom kompostiranja mulja, kao biološkog produkta procesa prečišćavanja otpadnih voda, ispituju mogućnosti koje ova tehnologija nudi za njegovu upotrebu u poljoprivredne svrhe.

Projekat je realizovan na Uređaju za prečišćavanje otpadnih voda Grada, njegovi rezultati su u potpunosti prema kriterijumima kvaliteta komposta koje je propisala Evropska unija.

Novi projekat, koji predstavlja logični nastavak, bio bi onaj koji se odnosi na odlaganje tačno definisanih količina komposta na poljoprivrednim površinama, u zavisnosti od kvaliteta zemljišta, prema propisima Evropske unije. Ovakav projekat je mnogo složeniji i on zahteva širi, partnerski odnos zbog izbora većih površina, ljudske snage i tehnike.

Pilot projekat pretvaranja digestovanog mulja u humus sa glistama

U toku je realizacija Pilot projekta pretvaranja digestovanog mulja u humus sa glistama, u saradnji sa mešovitom mađarsko – subotičkom firmom „Gyarmati – Bašić“. Naime, prihranjivanjem specijalnih vrsta glista u digestovanom mulju koji se dobija u procesu prečišćavanja otpadnih voda, na biološki način on se pretvara u humus, koji ima primenu u hortikulturi. Nakon zimskog perioda, okvirno tokom aprila sledeće godine imaćemo prve laboratorijski ispitane rezultate ispravnosti, odnosno kvaliteta ovog procesa, koji se u svetu primenjuje već nekoliko desetina godina.

Projekat „Aquarius – Vodonoša Grada“

Pošto je o ovom projektu do sada bilo dosta reči, podsetiću samo na to da su u njemu ove godine uzeli učešća učenici, njihovi roditelji i nastavnici iz OŠ „Jovan Mikić“ Subotica i OŠ „Pionir“ iz Starog Zednika.

Pilot projekat za kompostiranje mulja

Pored ova 4 projekta:

- Naše Preduzeće je u okviru Svetskog dana zaštite životne sredine poklonilo po 50 sadnica svim osnovnim školama u gradu i prigradskim naseljima;
- Imali smo veoma zapažen nastup na 5. Međunarodnom i regionalnom sajmu privrede „Subotica 2011.“;
- Na osnovu programa poslovanja u delu koji se odnosi na podizanje nivoa znanja ljudskih resursa, u skladu sa potrebama procesa rada preduzeća, izdvajaju se značajna sredstva za studije, doškolovanje i prekvalifikaciju zaposlenih
- U saradnji sa Ekonomskim fakultetom u Subotici realizovan je Seminar „Menadžment i poslovni procesi“ za poslovođstvo, rukovodioce sektora, šefove organizacionih jedinica i stručne saradnike menadžmenta preduzeća. Ovaj seminar predstavljao je pripremu JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica za uvođenje međunarodnog ISO standarda upravljanja kvalitetom usluga, kao i definisanje i praćenje efektivnosti i efikasnosti tehničko – tehnoloških procesa, sa krajnjim ciljem pružanja kvalitetnih usluga našim potrošačima.
- U toku su aktivnosti preduzeća na uvođenju međunarodnih standarda ISO 9001:2008 (menadžment kvalitetom usluga) i ISO 17020:2002 (akreditacija laboratorije za baždarenje vodomera – pravo žigosanja vodomera za sopstvene i eksterne potrebe).
- U saradnji sa reprezentativnom Agencijom „INFOSTUD“ realizovali smo, po prvi put, opsežno istraživanje zadovoljstva zaposlenih, u kojem je po principu dobre volje i anonimnosti učestvovalo preko 50 % zaposlenih, koji su iznosili svoje nezavisne ocene o ličnom zadovoljstvu uslovima rada, njihovog vrednovanja rada, mogućnosti usavršavanja i napredovanja u radu, međuljudskim odnosima, odnosima menadžmenta prema zaposlenima i sveukupnog poimanja operativnih, godišnjih i strateških aktivnosti, usmerenih ka zadovoljstvu korisnika usluga. Rezultati ovog istraživanja biće objavljeni u maju mesecu 2012. godine u okviru projekta „Biramo najboljeg poslodavca Srbije“. U našoj delatnosti, u okviru ovakvog istraživanja, učestvovalo je 10 – tak javnih preduzeća i ustanova u Srbiji.

PLANOVI ZA 2012. GODINU

Najvažnije aktivnosti za sledeću, 2012. godinu „utabane“ su, bez obzira na finansijske teškoće, čvrstim kursom Grada, menadžmenta i struke preduzeća na realizaciji Strategije razvoja vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Grada (ali i prigradskih naselja) do 2026. godine.

Naša želja je, da i pored ograničavajućih okolnosti, dođemo do balansa između realizacije kapitalnih investicija, kao uslova za dalji razvoj i izgradnju sekundarnih, uličnih vodovoda i kanalizacija i priključenja domaćinstava na ovu, infrastrukturnu mrežu.

U najkraćem, te aktivnosti su sledeće:

- Izgradnja Kolektor II i Kolektora VII
- Proširenje gradske i sekundarne kanalizacione mreže oko Kolektora II – VII
- Izgradnja potisnog kanalizacionog voda Subotica – Palić i proširenje sekundarne kanalizacione mreže oko banjškog kompleksa jezera Palić
- Izgradnja centralnog kompleksa Vodozahvat II
- Izgradnja centralnog magistralnog voda grada
- Povez zapadnog i istočnog magistralnog voda
- Izgradnja Prečištača otpadnih voda Bajmoka
- Rešenje lokacije za deponovanje mulja u procesu prečišćavanja otpadnih voda grada Subotice
- Rešenje – izgradnja objekta za obradu mulja u postupku tretmana/kondicioniranja sirove vode na Vodozahvatu I
- Ušteda električne energije na Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda
- Formiranje operativnog centra za upravljanje, kontrolu i nadzor nad osnovnim delatnostima JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica
- Izgradnja Postrojenja za tretman sirove vode za jedno prigradsko naselje, kapaciteta 500 m³/dan.

Na kraju ovog javnog obraćanja, u kojem sam iznela samo one, najvažnije projekte i aktivnosti, koje smo realizovali u ovoj i koje planiramo da realizujemo u sledećoj godini, želim da se zahvalim za doprinos svim zaposlenima, medijima, javnosti i korisnicima usluga i da svima poželim

SREĆNE NOVOGODIŠNJE I BOŽIĆNE PRAZNIKE !

*„Kad čujemo da neko nije ostvario ono što je želeo,
uvek prvo pomislimo da je želeo ono što nije mogao ostvariti.
POČETAK SVAKE SREĆE JE U SREĆNOM IZBORU ŽELJA !“*

Duško Radović

12. mart 2012.